

Handläggare
Magnus Lindfors
Telefon: 0850826982

Till
Fastighetsnämnden
2019-04-23

Privat initiativrätt – Planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning.

Remissvar

Förslag till beslut

1. Fastighetsnämnden överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på slutbetänkande gällande privat initiativrätt.
2. Fastighetsnämnden förklarar ärendet för omedelbart justerat.

Sammanfattning

Fastighetsnämnden har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att ge synpunkter på slutbetänkandet kring införande av privat initiativrätt vid detaljplaneläggning. Kontorets ser positivt på utredningens slutbetänkande och bedömer att förslagen kan ge en effektivare och därmed snabbare detaljplaneprocess. Dock anser kontoret att uttrycket ”privat initiativrätt” är vilseledande då utredningen snarare föreslår en ökad medverkan i planprocessen.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 19 januari 2017 att tillkalla en särskild utredning med uppdrag att utreda och lämna förslag på hur översiktsplaneringen kan utvecklas, bland annat för att underlätta efterföljande planering. I uppdraget ingick även att utreda behovet av och förutsättningarna för att införa en så kallad privat initiativrätt till detaljplaneläggningen. Utredningen har lämnat sin syn på privat initiativrätt i ett slutbetänkande.

Ärendet

Enligt plan- och bygglagen (2010:900, PBL) är det en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten, det så kallade kommunala planmonopolet. Det innebär att kommunen ensam avgör både om och när en detaljplan ska tas fram och därmed hur mark- och vattenområden får användas och bebyggas. En planintressent kan alltså inte på egen hand inleda ett detaljplane-ärende. Den som avser att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en

detaljplan antas, ändras eller upphävs eller att områdesbestämmelser ändras eller upphävs har emellertid rätt att få ett besked om kommunen har för avsikt att inleda en sådan planläggning. Kommunen redovisar detta i ett så kallat planbesked.

Utgångspunkten för planintressentens medverkan i detaljplaneläggningen är enligt utredningen inte att detaljpaneläggning som innefattar myndighetsbeslut överlämnas till enskilda planintressenter. Utredningen slår även fast att initiativrätten inte bör formaliseras eller utökas ytterligare.

Däremot föreslår utredningen att planintressentens medverkan i planläggning bör kunna förtydligas och i viss mån utvecklas. En sådan reform anses göra planprocessen mer förutsägbar, tydlig och transparent såväl för planintressenten och kommunen som för övriga berörda.

För att skapa ovanstående förutsättningar föreslår utredningen följande:

1. Kommunen ska vid positivt planbesked ange vilket planeringsunderlag som kan behövas för detaljpaneläggning om det begärts av planintressenten.
2. Om planintressenten beviljats positivt planbesked ska kommunen kunna medge att denne tillåts inhämta yttrande av länsstyrelsen om detta begärts av planintressenten.
3. Ett förtydligande i PBL av planintressentens möjlighet att bidra med planeringsunderlag inför och under kommunens planläggning.
4. Om en planintressent tar fram planeringsunderlag, ska det redovisas i planbeskrivning.

Synpunkter och förslag

Fastighetskontoret ser positivt på att lagen förtydligas och i viss mån utvecklas för ökad förutsägbarhet, tydlighet och transparens. Kontoret tycker det är bra att initiativrätten enligt utredningen inte ska stärkas för planintressenten då en planprocess utgör myndighetsutövning. Myndighetsutövning ska vara korrekt och tillförlitlig med tillämpning av de grundlagsfästa legalitets- och objektivitetsprinciperna.

Avslutningsvis anser kontoret att uttrycket ”privat initiativrätt” är vilseledande då det snarast handlar om ökad medverkan i planprocessen.

Slut

Bilagor

1. Privat initiativrätt - Planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning (sid 1-23 av 254)

Fastighetskontoret
Utvecklingsavdelningen

Hantverkargatan 2
Box 8312
104 20 Stockholm
Växel 08-508 270 00
Fax 08-508 27 070
fastighetskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Håkan Falk	2019-04-10
Jonas Uebel	2019-04-09